

1. Innledning

I 2013 etablerte Universitetet i Bergen en budsjettpost (publiseringsfond) for støtte til Open Access-publisering. Universitetsbiblioteket har ansvaret for å administrere budsjettposten og håndtere søknader.

Budsjettposten ble startet som en treårig prøveordning som gikk fra 1. oktober 2013 til 31. september 2016. Fra og med oktober 2016 har budsjettposten fortsatt med nye retningslinjer. Retningslinjene i prøveordning innebar 100 % støtte til forfatteravgift (APC) for fagfellevurderte, vitenskapelige artikler i Open Access-tidsskrift og artikler i hybridtidsskrift på nivå 1 og 2. I tillegg støttet ordningen fagfellevurderte, vitenskapelige bøker i publiseringskanler på nivå 1 og 2.

Ved innføring av nye retningslinjer i siste del av 2016 blir det fremdeles gitt 100 % støtte til artikler i Open Access-tidsskrift og til bøker, men støtten til hybridpublisering er redusert. Budsjettposten gir nå 50 % reduksjon til forfatteravgift for artikler i hybridtidsskrift på nivå 2, men gir ikke lengre støtte til hybridartikler i nivå 1 tidsskrift.

Resultatene som presenteres for 2016 er fra siste del av prosjektperioden (1. januar til 31. september) og første del av periode med nye retningslinjer (fra 1. oktober).

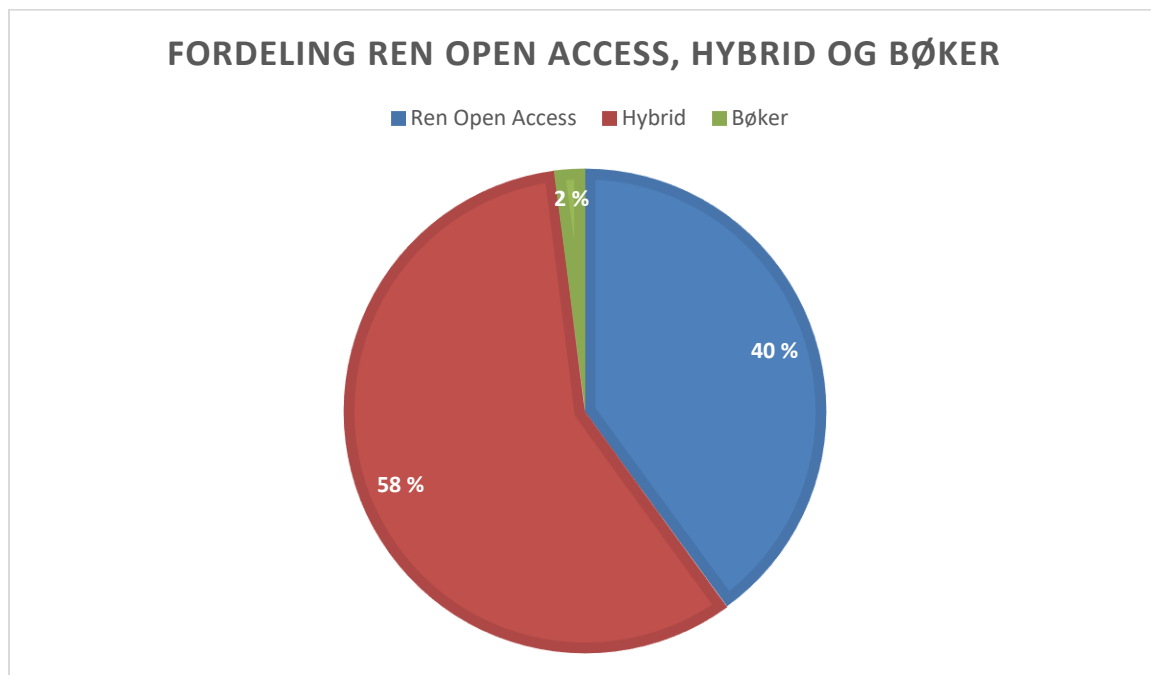
2. Bruk

Det kom inn 373 søknader om støtte i 2016, og 355 av disse ble innvilget (95 %). 16 søknader ble avslått og to trukket tilbake/er ikke behandlet enda. Hovedgrunnene til avslag var: Forfatter hadde ikke kreditert UiB (4), ikke tellende publiseringskanal (4) og utgiver tilbød ikke Open Access (2). Etter innføring av nye retningslinjer ble en artikkel avslått fordi den var hybrid på nivå 1.

Totalt ble det innvilget støtte for cirka 9,4 millioner kroner i 2016. Dette er en økning på 17 % prosent fra 2015. Budsjettet i 2016 var på 5,5 millioner, men det ble tilført midler underveis. Foreløpig (22.6.2017) er det fakturert for cirka 6,9 millioner kroner (74 %). Årsaken til forskjell mellom innvilget beløp og fakturert beløp er at ikke alle publikasjoner er betalt for enda, forskjell i MVA, og fordi en del innvilgede søknader aldri blir fakturert for.

Det er store forskjeller på pris mellom artikler i Open Access-tidsskrift, hybride tidsskrift og bøker. Snittet for de innvilgede artiklane i Open Access-tidsskrift var cirka 18 000, mens snittet for hybride tidsskrift var cirka 27 000. Snittpris for bøker var 170 000. Snittprisen for alle kategorier har økt de siste par årene.

Når det gjelder fordeling mellom de ulike publiseringsmodellene, var cirka 40 % av de innvilgede søknadene til artikler i rene Open Access-tidsskrift, 58 % til hybridtidsskrift og 2 % til bøker. Andel hybridpublisering gikk ned fra 2015 (66 %) til 2016 (58 %) grunnet begrenset støtte til hybrid på slutten av året. I perioden oktober til desember 2016 var fordelingen 68 % / 25 % mellom ren Open Access og hybrid.

Figur 1: Fordeling av innvilgede søknader i rene Open Access-tidsskrift, hybridartikler og bøker.

Det medisinsk-odontologiske fakultet er den enheten med klart flest innvilgede søknader (167), etterfulgt av det matematisk-naturvitenskapelige (80) og det psykologiske fakultet (36). Søknader innvilget til det medisinsk-odontologiske fakultetet utgjorde 47 %, og til sammen utgjorde disse tre fakultetene 80 % av innvilgede søknader. Andel innvilgede søknader ved det samfunnsvitenskapelige fakultet var 32 (9 %). De andre fakultetene og enhetene hadde relativt få søknader.

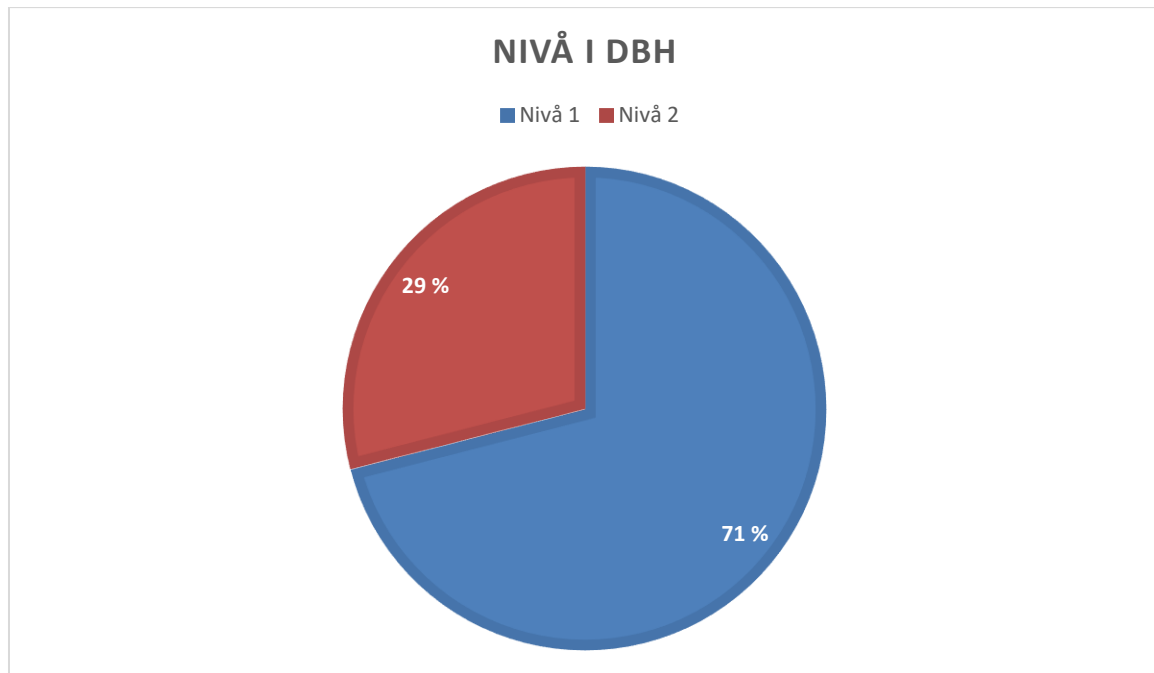
Tabell 1: Andel innvilgede per fakultet fordelt på type Open Access og nivå.

2016	Innvilget, ren OA	Innvilget, hybrid	Bøker	Innvilget, totalt	% nivå 2 ¹
Det humanistiske fakultet	1 (8 %)	9 (69 %)	3 (23 %)	13 (4 %)	4 (31 %)
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	4 (13 %)	25 (78 %)	3 (9 %)	32 (9 %)	9 (28 %)
Det juridiske fakultet		2 (100 %)		2 (1 %)	1 (50 %)
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	22 (27,5 %)	58 (72,5 %)		80 (22 %)	35 (44 %)
Det medisinsk-odontologiske fakultet	85 (51 %)	82 (49 %)		167 (47 %)	39 (23 %)
Det psykologiske fakultet	19 (47,5 %)	21 (52,5 %)		40 (11 %)	9 (23 %)

¹ Andel nivå 2 publikasjoner totalt for ren OA, hybrid og bøker.

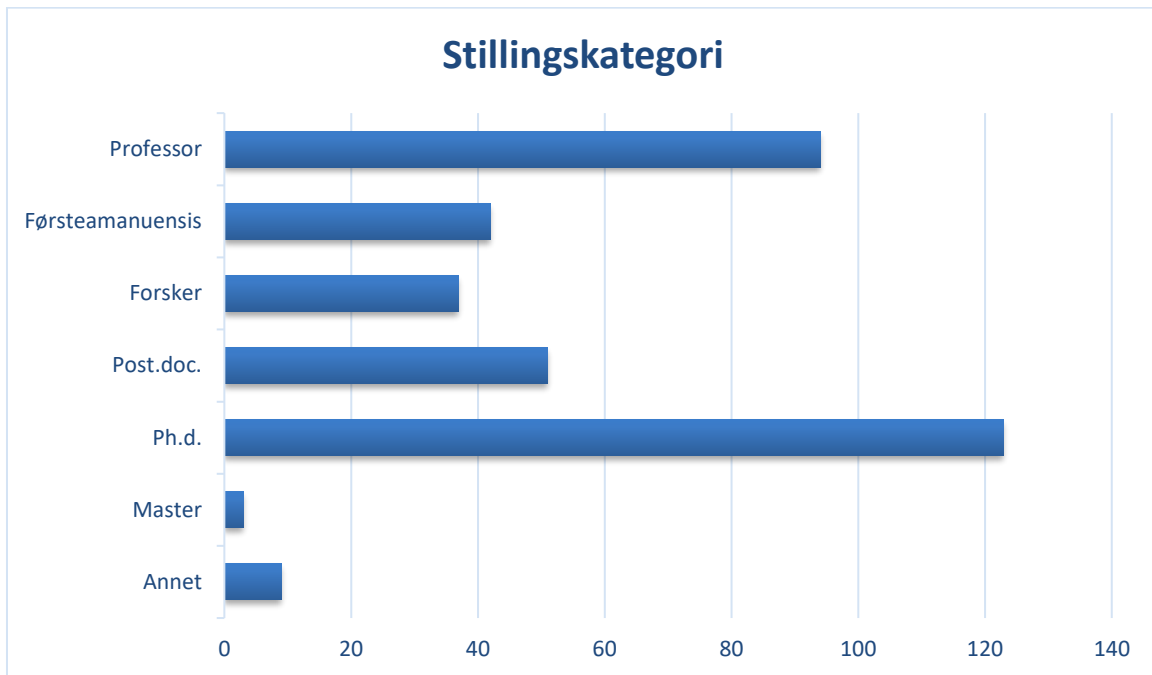
Universitetsmuseet	6 (50 %)	6 (50 %)		12 (3 %)	1 (8 %)
SARS	3 (43 %)	4 (57 %)		7 (2 %)	3 (43 %)
Universitetsbiblioteket	1 (50 %)	1 (50 %)		2 (1 %)	1 (50 %)

Fordeling mellom nivå 1 og 2 viser innvilget støtte til 71 % i nivå 1 kanaler og 29 % til nivå 2 kanaler. De fleste publikasjoner som har fått støtte i nivå 2 kanaler er hybride fordi det finnes få rene Open Access-tidsskrift på nivå 2.

Figur 3: Fordeling av innvilgede artikler på nivå hos DBH.

PhD-kandidatar var den stillingskategorien med flest innvilgede søknader, etterfulgt av professorer. De tre stillingskategoriene postdoktor, førsteamanuensis og forsker var relativt like med tanke på innvilgede søknader.

Figur 4: Fordeling av innvilgede søknader på stillingskategori.

